

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egysz. évf. 10 K, félévre 20 K, negyedévre 10 K.
Postai székföldesssel évnagydévként 11 K.
Egyes szám ára 1 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Hírlétsz. sora 3 korona.

Hirdetések megvásárlásáért külön díjat kell fizetni.

Lingauer Albin

nemzetgyűlési képviselő ma délután 4 órakor a Főtéren tartja beszámoló beszédét. Rossz idő esetén ugyanakkor a főgimnázium tornatermében.

Ébredő Magyarok!

Egy éve már annak, hogy föltűnt a kereszt és a nemzeti zászló ezeréves hazánk láthatárán... Visszahódítani mindent, — volt a jelszó, — amit apáink liberális politikája idegen kezékre juttatott... Ujra elfoglalni a magyar földet, kezünkbe keríteni a magyar kereskedelmet és ipart... Kereszténnyé és magyarrá tenni irodalmunkat, sajtónkat, művészetünket... S ami a legfőbb, mindezek által újra magyarrá tenni a háboruban s a forradalmakban nemzetközivé vált magyart, kereszténnyé tenni a zsidó erkölcsökbe átvédlett — keresztényt!

Egy éve dolgozik már a keresztény tábor! Itt Köszegen is. Lelkesen és becsületesen! S ime mit kellett tapasztalnunk? Azt, hogy az a bilincs, amelyet kezünkre és lábunkra rakott a nemzetközi zsidóság és a liberális plutokraták, erősebb, mintsem hogy a háboruban és a forradalmakban elgyengült magyarság egy pattanással letépje a testéről...

Kossuth, Eötvös, Deák, Tisza, Széll, Wekerle jóvoltából évtizedeken át kovácsolhatták a bilincseket... Végre fölébredtünk...

Károlyi és Kun Béla ébresztettek fel liberális álmainkból... Nem úgy mint egykor Vörösmarty, lágy szavú hatsonával, hanem börtönnel és halállal, ezeréves hazánk összeomlásával...

Fölébredtünk, de a magyar lelkesedés — szalmaláng... Az egykor oly vad tűz, amely lelkünkben tombolt, már kialudt... Kezdünk egészen elaludni...

Nos, hogy egészen el ne aludjunk, azért jöttek az Ébredő Magyarok... Jönnék ide is Köszegre! Jöjjenek csak! Örömmel üdvözljük őket mi is, ker. szocialisták!

Szükség van rájuk, hogy a zsidókérdés el ne merüljön a politika változatos hullámaiban.

Jertek! Szükség van rátok, kik esküdt ellenségei vagytok a korrupciónak...

Üdvözlünk, mert reméljük, hogy bátor és őszinte hangot fogtok megütni e gerinctelen társadalomban!

Reméljük, hogy új vért, új szellemet fogtok belénk is önteni, akik a politika mocsarait gázoljuk!

Tiszta szívvel köszöntünk benneteket, mert tudjuk, hogy ott, ahol Szmrecsányi a vezér, ott csak a kereszt ülhet diadalt...

Tudjuk, hogy kik vagytok, vér a vérünkben! Nem hiába mondta nektek Horthy Miklós: „Tagja vagytok az én testemnek és lelkemnek...”

Ne féljen senki, de azok igen, akik megtagadják áruikat a hithű és erős meggyőződésű keresztény családoktól, — és az is, aki keresztény létére rosszabb a zsidónál...

Ne féljen senki, csak az, aki már elfelejtette, hogy kik voltak azok, akik megtiltották nekünk, hogy magyarok, hogy keresztények legyünk! Csak az, aki most jajgat, hogy kevés az, amije van és eltelejté azt, hogy nemrég még örült annak, hogy „semmije sincs”.

Jertek csak Ébredők! Legyetek — ébresztő magyarok!

T. M.

Régi vágya,

régi álma valósult meg a magyar népnek a nemzeti hadsereg megalkotásával. Ha végigtekintünk történelmünk sok szenvedéssel teli lapjain, a legnagyobb elnyomatások, a legnagyobb szenvedések közepette fel-fel sirt a vágy, mindez nem volna, ha hadseregünk magyar volna, ha magyar katonáinkkal magunk rendelkezhetnénk. Emlékezzünk, csak mennyi küzdelmet folytattak nagyjaink ennek az eszmének a megvalósítására. A Zrínyiek, Rakócziak hol titkon, hol nyíltan ennek az eszmének szolgálatában állottak, nem egy közülük életét adta a magyar nemzeti eszme és ami ezzel egy, a magyar hadsereg megvalósításáért. Küzdelmük talán hosszú évszázadokig sikertelennek látszott. Nem! Ők elmultak, de emlékükkal fennmaradtak eszméik is. A függetlenségre, szabadságra vágyó magyar nép lelkében kipusztulhatatlanul élt a vágy a magyar hadsereg után, mely hus a husából, vér a vérből, mely csak érte küzd, az ő ezeréves hazáját óvja minden külső és belső bajtól, ellenségtől.

A világháború összeomlása meghozta évszázados álmaink megvalósulását: a vértengerből, az ezernyi bajból, szenvedésből megszületett a magyar nemzeti hadsereg. Azt szokták mondani, minél nagyobb áldozattal szerzünk meg valamit, annál kedvesebb, annál drágább az nekünk. Nos, ha ez igaz, úgy a mi hadseregünket mindenek felett kell szeretnünk.

Nincs még egy nép a világon, amely ekkora áldozatot hozott volna nemzeti hadseregért. Kalandorok, világcsaló politikusok eldobták nemzeti becsületünket, otthagyták velünk régi kipróbált szövetségeseinket, koronás királyunk fejéről leütötték Szent István koronáját, két forradalom minden borzalmán átkergették a hosszú harctól kifaradt nemzetünket. Meggyilkoltak, meggyalázták nemzetünk legjobbait, gyáva ellenségeink prédájául dobták oda hazánk legszebb részeit. A tengernyi megalázás végre észretéritezte népünket. Egy hősi megmozdulással lerázta magáról a csöcselék, az élősdiek uralmát s hazaszeregettől lángoló lelkesedéssel sietett a nemzet nagy vezérének, Horthy Miklósnak kibontott zászlaja alá, hogy segítse életre kelni a minden idők vágyát: a nemzeti hadsereget.

S a nemzeti hadsereg meglétt és ma Európa legfegyelmesebb, legkipróbáltabb hadserege. Csak azt kell figyelni, hogy reszketnek az ország külső és belső ellenségei, mikor a nemzeti hadsereg szóba kerül. Ez a lelkes, hazafiságban mindenre eiszánt hadsereg tette egyszersmindenkorra lehetlenné a vörös rablóvezérek uralmát minálunk s így érthető, hogy külföldön és az

országban is mindent elkövetnek, hogy bemocskolják hírnevét, amely máris diadalmasan szárnyal egész Európa felett. Ezekkel a hazaárulókkal azonban számolni fogunk úgy idebenn, mint külföldön is.

Aki idehaza izgat és bujtogat a hadsereg fegyelme ellen, az eppugy elveszi méltó büntetését, mint aki a külföldön szórja rágalmaival reája. Az egész országnak egy frontban kell tömörülnie a hazaárulókkal szemben és ha a nemzeti hadsereg tömörül és erős, akkor a pokol kapui sem vesznek erőt rajtunk.

S.

A cserkészzet.

Első közlemény. Irta: Kádár Titusz.

Gyermekkorom óta az a benyomásom, hogy a nyár végén kezdődik Köszeg tavasza. Az a sok élénk diákfej, mely szeptember első napjaiban az utcákon megjelen, mindig az ébredő tavasz benyomását teszi rám. Amint tavasszal virágdiszben mosolyognak a gyümölcsöt ígérő fák szertenyülő ágai, úgy derül fel a város is a vidám diáksereg megjelenésére, mert a sok ifjú lélek mindmegannyi virágbimbó az emberiség örökre megújuló fáján. És az a sok virágbimbó iskoláink kertjében készül szirmait kitárni, itt szívja magába az éltető napsugárt és várja jóságos kezek gondos ápolása mellett a gyümölcsöshöz megtermékenyülést.

Városunk társadalma mindezt látja, az emberiség haladásán örülni tudók talán örülnek is az ifjuság sokat ígérő fejlődésén, de kevésnek van igazi belátása abba a munkába, mely az embernevelés kertjeiben folyik. Pedig milyen szép, minő nemes a hivatása magaslatán álló iskolának benső élete! Megkarózni a gyenge csemetét, gondos kézzel megtisztítani a fácska nedvét lassanként elszívó hernyóktól, lenyesegetni az értéktelen vadhajításokat és így csendes, türelmes munkával nemes virágot alakítani a szívós vadvirágból, — mindez olyan feladat, amely próbára teszi a legjobb erőket is. Mennyi ügyesség, mekkora tapintat szükséges ahhoz, hogy az ifju embert átsegítsük életének legnehezebb és egyuttal legkényesebb korszakán, a serdülő kor minden veszedelmén! A feladatok egész tömegével találja magát szemben a nevelő: észrevétlen leköltésével állandóan foglalkoztatni és így helyes irányba terelni az ifjunak könnyen csapongó képzeletét, tápot nyújtani mély érzésű, de könnyen változó kedélyvilágának, ügyesen, észrevétlenül korlátok közé szorítani a szabadsággal helyesen élni nem tudó, örökké tevékeny akaratú, önkéntes, elméjével átértett engedelmességhez szoktatni az önállóság tulkapásaira hajló önértéket, — vajjon képes-e, képes lehet-e mindezt a nevelő egyén vagy nevelő testület? Elégedjünk meg a jószándékkal és az igazi jóakarattal, mely a hivatását betölteni kész nevelőben kétségkívül megvan.

Azon módszerek között, melyeket a modern élet meghonosított, egyre fontosabb nevelőtényezőként lép előtérbe az a nagyszabású mozgalom, amely cserkészzet néven ismeretes. Ha folytatni akarnám a fentebb érintett hasonlatot, azt mondhatnám: a cserkészzet modern kertészlet. Az iskola embernevelő kertészletében is lehet, sőt kell lenni a megváltozott világnak megfelelően ujitott, a régivel jobbnak talált és eredményesebbnek ígérkező embernevelési módnak.

E sorok írójának az a szerény szándéka, hogy mindazokkal, akik az ifjuság sorsa iránt érdeklődnek, s így elsősorban a szülőkkel megismertesse a cserkészlet mibenlétét. Az a törekvésem, hogy való célunk feltárásával és nevelést célzó eszközeink megjelölésével jobb és helyesebb meggyőződésre bírjam azokat, akik e mozgalomnak el nem maradható külsőségeitől félrevezetve mindezeidig maguknak róla téves felfogást alkottak. Szólok majd három közleményben a cserkészlet céljáról, benső szervezetéről és végre a helybeli főgimnáziumban működő Jurisich cserkészcsapat multjáról és jelenéről.

Mi a cserkészlet célja? Kiegészíteni az iskola nevelő munkáját abban az irányban, melyben az nem tud eleget nyújtani. Három célt tűz maga elé: a jellem nevelését, a test edzését és bizonyos képességek elsajátítását. Alapelve: tudatosan előcsalogni és foglalkoztatni az ifju emberben lappangó jó erőket, hogy természetnek rosszabb hajlamai kevésbé érvényesülhessenek és így azt a fejlődő kis embert a serdülő kor veszedelmeiben könnyebben átsegítsük.

1. A jellem nevelésének irányító eszméit kifejezi az u. n. cserkészlet törvénye, melynek megtartására minden cserkész próbaidejének letelte után ünnepélyes esküt, fogadalmat tesz. E törvény szellemében a cserkész becsületére különösen feltékeny és azon foltot nem tűr. „A cserkész becsületében mindig bizni kell!” Azért a cserkész — fogadalmá szerint — mindig „egyeneslelkű és feltétlenül igazat mond”. Van-e nagyobb méreg az ifju léleknek, mint ha abba belefészkel magát a hazugság és képmutatás ördöge? Vajjon nem célszerű-e, nem szükséges-e intézményesen is biztosítani és erősíteni a fejlődő lelkben az egyeneslelkűség és feltétlen igazmondás öntudatos szeretét? Ezt akarja biztosítani a cserkészlet. — A cserkész azután, ugyancsak fogadalmá szerint, „híven teljesíti kötelességeit, melyekkel Istenének, hazájának és embertársainak tartozik”. A munka szeretete, a kötelességteljesítésben való lelkiismeretesség mintha kivesszett volna a ma emberből. Társadalmi bajaink, nemzeti romlásunk forrása nagyrészt a kötelességetlennek az állami élet egész vonalán való megazulásában keresendő. Vajjon nem időszerű-e lelkiismeretességet ébreszteni és fejleszteni a jövő nemzedék fejlődő lelkében? A cserkészlet nemzetmentő célt szolgál, midőn e részben megtesz minden tőle telhetőt. — Mélyen a jellembe nyul bele a cserkészmozgalom, midőn a másokon való segítést a cserkésznek hivatászerű kötelességévé teszi. „A cserkész, ahol tud, segít”, — hangzik a törvény harmadik pontja. Önzetlen emberszeretetet kell a közömbösség helyébe, tettben nyilvánuló caritas kell a felhalmozódott irigykedés helyébe, ha társadalmi megújítást akarunk. A cserkészlet életprogramjává teszi azt, hogy az ifju lélekben felkeltse és folyton ébrentartsa a jövendő vágyát. Tégy jót, ahol tudsz: otthon, az utcán, a pályaudvaron, az iskolában, szegénnyel, szerencsétlennel, emberrel, állattal, növényvel stb. A napi jótett elvégzését intézményesen szorgalmazza a cserkész nyakkendő végére kötött gomb, mely csak a nap folyamán végzett jótett után bontható ki. — „A cserkész minden cserkésztestvérének tekint”. A testvériség fogalma nem él köztünk. Elhidegült ember embertársától, sok a széthúzás, a társadalmi érintkezésben sok a külsőség és konvenció. Az emberszeretetet bensőre kell tennünk, hogy a jövő ifjusága több ösztönöséget és emberszeretetet vigyen a társadalomba! — „A cserkész másokkal szemben gyöngéd, magával szemben szigorú”. Mennyi baj okozója a fegyelméletlen önszeretet: elfogultságot, irigykedést, megszólást, rágalmat, haragot szül és a békétlenség forrása. Légy tehát gyöngéd mások iránt, inkább magadnak légy szigorú bíráló! — „A cserkész szereti a természetet: jó az állatokhoz és kiméli a növényeket”. Az igazi műveltség nem a tánciskola tanít! A szabad természet szeretete, megértése és kimélete több lelki finomságról tesz tanúságot, mint a fényesre kefélt parketten elhangzó betanult bók. A helyesen értelmezett természet-szeretet az ember önértetének legbiztosabb emelője; mert szeretni a természetet annyit tesz, mint a hivatottság fölényével uralkodni rajta a jogosult boldogulás biztosítására. Tehát ki a szabad természetbe! Élvezd ifju, a fényes nap-sugárt, a pázsitos rétet, az erdő madárdalát, a

bércék panorámáját, de szeresd az állatot, a növényt is, kiméld, ne kinezd, ne törj életére, ha csak léted fenntartására nem kell felhasználnod. A szabad természet próbára teszi erődöt és küzdésre tanít: meg kell küzdened izmaid fáradtságával, a szabadban való élet nélkülözéseivel, az elemek erejével. Egyszerűsége szoktat, megkedvelteti az igénytelenséget és megtanít arra, hogyan boldogulsz csupán magad erőire hagyatva. A cserkészlet e fontos jellemező cél szolgálataival tulajdonképpen nem tesz mást, mint hogy felhasználja és helyes irányba igyekszik terelni az ifjunak a romantika iránt fogékony természetét s, mialatt helyes irányt biztosít e romantikus hajlamnak, egyszersmind elzárja annak tulzásaitól. — „A cserkész feljebbvalóinak jó lélekkel és készségesen engedelmeskedik”. Az engedelmeskedni tudás önnevelésünk alapja. De erényé kell tennünk az engedelmességet, mert amíg az csak merő külsőség, meghunyászkodás a nagyobb hatalom és erő előtt, addig érintetlenül hagyja a bensőt és nem lesz készség a jóra. A cserkészlet benső szervezete ezen az engedelmességen épül fel, de úgy, hogy forrásul nem az alá s felérendeltségi viszonyt tekint, hanem azt a készséget, mellyel az ifju jötevőjéhez természetes hajlamánál fogva vonzódik. — „A cserkész vidám és meggondolt”. Jókedved, vidámságod párosuljon mindig meggondoltsággal! Tárva-nyitva vannak előtted az élet örömei, de kiválasztásukban légy meggondolt, hogy vidámságod tested-lelked megkárosodását ne vonja maga után! — „A cserkész takarékos”. Tanuld megbecsülni a vagyont értékét! Az elszegényedett hazának takarékos polgárokra van szüksége. Ép a fiatalság nem tud a pénzzel bánni: vagy tékozló vagy fukar. Találd meg a helyes közepet! A cserkészlet ebben is, mint minden másban, practicumra törekszik, amennyiben a takarékoság erényét is intézményesen igyekszik éleszteni: minden cserkésznek van takarékpénztári könyve, amelyben megtakarított fillereit gyűjtögeti. — „A cserkész testben és lélekben tiszta”. Lehet-e megnyugtatóbb érzése a szülőnek, mint ha gyermekét, kinek testi-lelki épsége az idegenben, a rossz társak között vagy az utca példájában annyi veszedelemnek van kitéve, oly környezetben tudja, ahol tiszta a levegő, tiszta az ifju egész érzés- és gondolatvilága. Tisztán éld át ifjuságodat!, ez a cserkész jelszava. Hogy is ne volna tiszta a cserkészifju, mikor a cserkészlet sajátos légkörében érzés és gondolatvilága egészen le van kötve; mikor a jónak tudatosan ápolta és folyton ujló benyomásai nem engednek időt a rosszra; mikor a serdülő természet rosszabb ösztönei öntudatlanul a folyton tevékeny cserkész munkába fojtódnak? A rossz alkalom rossz a cserkészlet igyekszik távol tartani a rossznak alkalmait, hiszen még a nyári szünidő idején is leköti és foglalkoztatja a városi, főleg nagyvárosi élet ezer veszélyei között élő ifjut. Hasznos munkakört ad neki a cserkészotthonban és kiviszi hosszabb-rövidebb időre tábori életre. — Ime a cserkészlet szelleme! A cserkészlet törvénynek röviden vázolt eszmekörébe állítja az ifju embert, igyekszik vele megértetni e tisztult életfelfogás nemességét és fogadalmának megtartásában vezető gondossággal támogatja.

2. A cserkészlet további célja a test nevelése és edzése. E részben megtesz mindent, hogy a fiatal testet erősítse és a betegségek legyőzésére edzetté tegye. A szabadban való élet, a táborozás, a sátrak alatt történő tanyázás mind az edzést, az erősödést szolgálja. Hogy erre korunknak egyre jobban idegessé váló ifju nemzedékének égető szüksége van, bizonyításra nem szorul.

3. Végre a cserkészlet bizonyos közügyeségek elsajátítását szorgalmazza. E törekvése azon alapelvből folyik, amely szerint fiainak az élet mindenféle viszonyai között való boldogulásra kell előkészülniök. Azután hogyan tegeyen a cserkész mindennap jót, ha nem elég ügyes hozzá? Hogyan segítsen másokon, ha magán sem tud segíteni? Azért meg kell tanulnia a csomóköteket, a betegápolást, életmentést és első segélynyújtás szabályait, a térkép-polvasást, a Morsejeleket, a térképen és szabadban való tájékozódást, a sátorépítést, a főzést, a legszükségesebb eszközök készítését stb. Szolgálj ki önmagadat, ne légy terhére másoknak, csak úgy vagy képes cserkészhivatásodat derekasan betölteni.

Ime ez a hármast irányu munka folyik a cserkészotthonban, az emberré levés legértékesebb kertjében!

Hirdetmények.

Közhirre teszem, kereskedelmiügyi m. kir. minister 57281/1920 sz. körrendelete értelmében a hordójelző hivatalok a helyszínén való hordójelzés iránti kérelmeket elfogadni és a jelzéseket a helyszínén fogantatosítani tartoznak.

Tekintettel arra, hogy az egész országban a jótékonyceglu adománygyűjtések körül gyakoriak a visszaélések a m. kir. belügyministerium 3234/1920 sz. rendelete értelmében közhirre teszem, hogy jótékonyceglu gyűjtést vagy árusítást csak oly egyének eszközölhetnek, kik erre a hatóság által kiállított engedélyt tudnak felmutatni.

Felhívom a közönség figyelmét arra, hogy minden gyűjtőt szólítson fel igazolásra és oly egyéneket, kik nem tudnak felmutatni szabályszerű igazolványt, adják át a legközelebbi rendőr-örsemnek.

Vasvármegye alispánjának 11790/1920 sz. rendeletére közhirre teszem a következő kormányrendeletet:

A m. kir. kormányának 4837/1920 M. E. számú rendelete, az egyes anyagkészletek bejelentéséről szóló 1434/1920 M. E. számú rendelete kiegészítése tárgyában. Az m. kir. miniszterium a háboru esetre szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján kibocsátott rendeletekkel szabályozott egyes anyagkészletek bejelentése tárgyában 1434/1920 szám alatt, kibocsátott (A Budapesti Közlöny 1020 évi február hó 20 napjában megjelent 41 számában kihirdetett) rendeletét az alábbi rendelkezésekkel egészíti ki. 1. §. Az 1434/1920 M. E. számú rendelet alapján bejelentett anyagkészletek elidegenítése a 2. §-ban említett területeken levő anyagok kivételével a jelen rendelet életbelépésének napjától szabad 2. §. Az ellenséges megszállás alól 1920 évi február hó 28 után felszabadult területekre nézve az 1434/1920 M. E. számú rendelet 2 §-ában szabályozott bejelentés végső határidője 1920. évi július hó 20. napjáig terjed. E határidő eltelte előtt a bejelentés alá eső anyagokat a fent említett területen az 1434/1920 M. E. számú rendelet 3. §-a értelmében csakis a kereskedelmiügyi miniszter engedélyével szabad elidegeníteni. 3. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe s annak végrehajtásával a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter bízatik meg. Budapest, 1920. július hó 12.-én. Simonyi Semadam s. k. m. kir. miniszterelnök.

Közhirre teszem, hogy Köszeg város erdejében lévő ez évi gubacsstermés, valamint az utak menti vadgesztenyetermés f. évi szeptember hó 8. án délelőtt 10 órakor a városi számvevőség helyiségében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Vasvármegye alispánjának 11032/1920. sz. rendelete alapján közhirre teszem, hogy a vármegye 1917. évi 1918. évi közuti zárszámadását a közigazgatási bizottság jóváhagyta és azok a hozzájuk tartozó kimutatásokkal együtt f. évi szeptember 9-ig a vármegye alispáni hivatalban közszemlére ki vannak téve, ahol a hivatalos órák alatt bárki betekintheti.

Esetleges észrevételek szeptember hó 10-ig a vármegye alispánjához adandók be.

Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Felkérlek az Anyagbeszerző és értékesítő szövetkezet üzletirészes tagjait, hogy az üzletirészek ellenértékét a hivatalos órák alatt szíveskedjenek e hó 15. éig bezárólag befizetni.

A cipésziparosokat kérem, hogy vasárnap e hó 5.-én délután 1/2 3 órakor jelenjenek meg az Ipartestületben. Az elnök.

Hirdetmény a fegyverbeszolgáltatásról.

A m. kir. honvédelmi miniszter rnak 437.143.25. 1920. sz. rendelet alapján ezennel elrendelem, hogy mindenki az összes birtokában lévő puskákat, pisztolyokat, géppuskákat, fegyveralkatrészeket, töltényeket, kézigrázókat és robbantószerkeket városokban a rendőrkapitányságnál, kis- és nagyközségekben a községi előjáró-

ságnál e hirdmény közzétételétől számított egy héten belül okvetlenül szolgáltatassa be.

A beszoigaltatás alól mentesek a tényleges tiszték és altiszték, a csendőrség, az államrendőrség és pénzügyőrség tagjainak, az állam és magánerdészeti személyzetnek és a mező őreinek szolgálati fegyverei.

Beszolgáltatás alól kivételnek azok a vadász- és cellulózpuskák, amelyekre vonatkozó tartási és viselési engedély már a tulajdonosok birtokában van.

Katonai szolgálati puskákból (karabélyokból) átalakított golyós vadászpuskák a fentemlített tartási és viselési engedély ellenére beszoigaltatandók.

Ezek az utóbbi puska a beszoigaltatásnál címmel és ismertető jellel látandók el.

Aki e hirdmény közzétételétől számított egy hét múlva a beszoigaltatás alá eső fent megjelölt fegyvereket, lövészeket stb. jogosulatlanul tart, eltitkol vagy abban bárkinek segít, amit azáltal is elkövet, ha a tudomására jutott ilyen fegyverekről, lövészekről az illetékes rendőri hatóságnak (városokban a rendőrkapitányság, kis- és nagyközségekben a járási főszolgabíró) haladéktalanul jelentést nem tesz, a katonai büntető-törvénykönyv 327. §-ába ütköző az állam hadereje ellen bűntettet követ el.

Helyi hírek.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének, megalakítására városunkba érkezik ma Szmeccsányi György és Lingauer Albin több képviselőtársuk kíséretében. Ma délután 5 órakor lesz az alakuló gyűlés a főgimnázium dísztermében.

Polgármesterünk Kamarás Jenő villamos-telepi üzemvezető társaságában Kismartonban volt, hol fontos városi ügyben folytatott tanácskozást a hercegi hitbizományi javak vezető embereivel.

Dr. Hegedűs János ügyvéd, városi tisztí ügyész, ki már régebben gyengélkedett, múlt héten műtétnek vetette magát alá, melyet dr. Pethő Sándor, a szombathelyi nagyhirű operatőr végzett jó sikerrel. Örömmel halljuk, hogy azóta állapota folyton javul s így neansokára visszatérhet hivatásához.

Szabadságolás. Dr. Istvánffy József tanítónő-képzői tanár egészen helyreállítására egy évi szabadságot kapott.

Névmagyarosítás. Waisbecker Ede bencés tanárjelölt nevét belügyminiszteri engedéllyel „Nagy“-ra magyarosította.

A ker. nemzeti egyesülés pártjának intéző-bizottsága tegnap este két havi szünetelés után ülést tartott. Folyó ügyeket intézett el, képviselőnk holnapi beszámolója alkalmával vele ideérkezett vendégek fogadtatását illetőleg tanácskozott és az „Ébredő Magyarok“ helyi szervezet megalakulásának a mikénti támogatására nézve is.

A munkáspénztár orvosi rendelője. A munkásügyi miniszter rendeletére ezentúl a munkáspénztárak orvosi nem lakásukon, hanem e célra berendezett rendelő helyiségben és kijelölt időben állnak a munkások rendelkezésére. Városunkban a Kelez-Adelffy utca volt Stogmüller-féle házában nyílt meg ez a rendelő, három célra bérelt szobában. Vasár- és ünnepnapot kivéve minden nap délelőtt 8—9-ig dr. Havas Gyula és délután 5—6-ig dr. Lauringer János munkáspénztári orvosok látják el az orvosi rendelést járó betegek részére. Fekvő beteget lakásán keresik fel.

A községi söröződe r. t. közgyűlése jövő hétfőn lesz. Napirendjén két esztendőnek a mérlegelőterjesztése lesz és az igazgatóság újrávalasztása. Az igazgatósági jelentés körül nagy jogi vita várható. Fővárosi és szombathelyi ügyvédek nevére helyeztek részvényeket letétbe, kétségtelenül az érdekelt szomszédos nagy vállalatok exponensei. Ahol ennyi jogász veszi fel a harcot, ott elmaradhatatlan a pereskedés, bármilyen legyen az eredménye. Ha pedig újból perrel támadják e sok krízisen átcsesett vállalatot, akkor a jó Isten a megmondhatója, mikor érhet el végleges és konszolidált állapotot. Addig talán újabb konjunkturák fognak helyzetén változtatni. Pedig éppen most indulhatna szép fejlődésnek, ha békeben hagynák. A nagyvállalatok saját és egymás elleni érdekei miatt azonban ez aligha várható. A részvényesekre nézve ebből jó nem fejlődhetik, — az ügyvédekre nézve igen.

Menetrendváltozás. A Szombathely—Közseg — Sopron vonalon péntek óta változás állott be. A hajnali vonat, mely eddig 5 óra 53 perckor indult Szombathelyről, ezentúl 4 órakor indul.

A községi polgárőrhad f. hó 8-án szerdán délután 3 órakor a katonai lötéren lögyakorlatot és sportlövészetet tart. Gyülekezés 2 órakor a Városmajorban. Ugyanekkor tartja a MOVE községi lövészegylet alakuló közgyűlését, melyre az érdeklődők meghívotnak. Egyben felkérjük a város közönségét, hogy ezen időben a lövöldös körüli erdőben ne tartózkodják.

A főiskolás estély a múlt vasárnap kitűnő sikerrel folyt le az Elite-kávéházban. Kellemes meglepetés volt az uri cigányzenekar közreműködése. Bátran elmondhatjuk, hogy ilyen cigányzenét már rég nem volt módunkban Községen élvezni, annál kevésbé remélhetette ezt a közönség dilettáns cigányoktól. A jól sikerült estélyt szombaton megfogják ismételni. Ez alkalomból figyelmébe ajánljuk a rendezőségnek, hogy a sikert még jobban előmozdítsák, ha kevésbé borsos árakkal lepnék meg a közönséget. — A tiszta jövedelem 2500 koronát tesz ki.

Mi lesz szombaton az „Elite“-ben? Folyó hó 11-én, szombaton este 1/2 9 órai kezdettel a főiskolások ismét egy estélyt tartanak az „Elite“ kávéházban. Tánc két hatalmas tereben, talpalávaló Stúr Iván bandájának kopott hurjaiban. Felséges italok, elsőrangú kiszolgálás. Aki jókedvet otthon felejt, üljön le 5 percre az aranyifjak törzsasztalához. (Ahol a legtöbb „butelia“ áll, az lesz az.) A hatás leirhatatlan lesz. Belépődíj nincs. Külön meghívók nem boesájatnak ki. Öltözet egyszerű. Tánc „esetleg“ világos kivirradtig. A befolyt összeg a községi főiskolai hallgatók számára létesítendő budapesti menzára fog fordítatni.

Az ipartestületi szüreti mulatságot, mely 19. ére volt tervezve, az ugyanakkor Szombathelyen a Vármegei Népgondozó szövetség által rendezendő népünnepélyre való tekintettel e hó 26. ára elhalasztották, mert a rendezőség módot és alkalmat akar nyújtani, hogy szereplői a szombathelyi ünnepélyen is résztvehessenek. A napokban a mulatságon szereplő esikósok a szüretelő leányokat fogják felkérni s közölni fogják, hogy szerepük kiosztása és betanulása végett mikor és hol kell nekik megjelenniök.

Az „ipartestületi Anyagbeszerző és Értekesítő Szövetkezet, mint az Iparosok Országos Központi Szövetkezet tagja“ augusztus 29-én tartotta alakuló közgyűlését, Wittinger István központi kiküldött s szép számban megjelent üzletrészes tagok jelenlétében. — A szövetkezet célja: a tagoknak mindennemű anyagokat, felgyártmányokat, gépeket s szerszámokat jutányos áron beszerezni és reájuk nézve előnyösen áruba boesítani. A szövetkezetnek eddig 85 üzletrészes tagja van, kik összesen 490 drb. 100 K. névértékű üzletrészt jegyeztek, az aláírási iv lezárása előtt alapítótagsági üzletrész jegyzéseket még rövid ideig elfogadnak, lezárás után a szövetkezetbe csak belépési nyilatkozat és az igazgatóság hozzájárulása alapján lehet tagként belépni. A közgyűlés az alapszabály tervezetet változtatás nélkül elfogadta, majd az igazgatóságba: Dömötör Gyula, Jesztl József, Varga Imre, Koller István, Balikó József, Németh Sándor, Zerthofer Mihály, a felügyelőbizottságba: Müller Ferenc és Flamisch Gusztáv tagokat egyhangulag megválasztotta. Közgyűlés után az igazgatóság és a felügyelőbizottság tartotta megalakulását, igazgatósági elnökké, ki egyuttal a szövetkezet elnöke is Dömötör Gyulát, alelnökké Németh Sándort, a felügyelőbizottság elnökévé Müller Ferencet egyhangulag megválasztotta. A felügyelőbizottságba egy tagot az Országos Központ fog delegálni. A szövetkezet igazgatósági konyvelővé Faith Pál ipartestületi jegyzőt, pénztárosul Németh Mariskát alkalmazza.

Az iparostanenciskolai felügyelőbizottság múlt vasárnap tartott gyűlésén a bizottsági tagok élénk részvételével tárgyalta a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, mely szerint a vasárnapi rajztanítás és a hétköznapi esti 6 órán túli tanítás megszüntetéséről és helyette a hétköznapi nappali tanítás hozassék be. A rendeletet az iparosok sérelmesnek tartják magukra nézve. Törvényszerűségénél fogva azonban nem lehet előle kitérni és végre kell hatni. A felügyelőbizottság mégis módját lelta, hogy a vélt sérelmek csökkentessenek. A rajztanítást hétfőn, kedden és szerdán d. u. 1—4 órára tűzte ki. A közismeretit pedig az eddigi

5—7 helyett d. u. 4—6 órára helyezte. Mivel az óraszámok is heti 2—9 órával emelkedtek, Hercz Ödön polg. isk. tanár és Kovács János róm. kath. elemi fiúiskolai tanító személyében 2 óraadó tanerőt is alkalmazott.

A városi aszaló üzembehozatalának kérdésével foglalkozott a városi hatóság. Az aszaló azonban annyira rossz állapotban van, hogy a helyreállítási költségek szinte elviselhetetlenek, de ha még használható is volna az aszaló, akkor is oly drága lenne a szilva aszalása, hogy aligha vennék a felek igénybe. A mai faárak és napszámberék mellett ugyanis egy kgr. szilva megaszalása közel 20 korona költségbe kerülne. Legjobb tehát ha a szilvánkat lekvarnak főzzük meg vagy az aszalást házilag végezzük el.

Uj iparosok. A városi tanács legutóbb a következőknek adott iparigazolványt: Gróf Sturza Demeterné született Tihanyi Máriaának tej és tejtermékek elárusítására, Ruisz Józsefnének élelmicikkek elárusítására, Szmolján Lászlónának posztó, szőnyeg és pokróc elárusítására, Eirhart Józsefnek bor és állatkereskedésre, Horváth Mátyásnak mészárosipar gyakorlására, Novák Mártonnak gyümölcs és fűszelékfélék eladására, Wilfinger Miklósnak szobrász és aranyozó ipar gyakorlására, Dóra Istvánnak geronesér és kályhás iparra.

Tele van a város kockacukorral. Annyi sokféle szemétáru után végre egy igazi kockacukor, a cseh cukor legjobb fajtájából. S ami a fő, nem drágább mint az itt forgalomba került kétes minőségű és szagu barna és egyéb tapadós daracukor. Sőt nálunk még olcsóbban adják mint Sopronban, Szombathelyen, Pápán és Magyaróváron. Elég nagy mennyiség érkezett, hogy a várost és vidéket ellássák, de már Szombathely és vidékéről is keresik s így a tekintélyes készlet valószínűleg sokkal hamarabb fog elfogyi, mint gondolták. Hogyne, mikor eddig az alig élvezhető cukorért is ennyit kellett fizetni. Az általános drágaság mellett már az is nagy vívmány, ha pénzünkért legalább valami jót kapunk.

Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája, Budapest, IV. Váci u. 31—33 felkéri a hazafias közönséget, hogy a használt postabélyegeket küldje be neki. A közönség evvel minden megterhelés nélkül nagy szolgálatot tesz a Ligának és hathatós támogatásban részesíti nehéz munkájában, küzdven a szent célért: Támasszuk fel az ezeréves Magyarországot!

Vidéki hírek.

József Ferenc király herceg mint Mikes János gróf megyéspüspök vendége pár napig Szombathelyen tartózkodott.

Sopronmegye új alispánja, Gévay Wolff Lajos, volt kismartoni főszolgabíró, szerdán foglalta el hivatalát.

Harangszentelőünnep lesz ma a szomszédunkban, Répcekehelyen. Délelőtt istentisztelet hatalmas keretében avatják fel az újra öntött harangokat és délután nagy népünnepélyt rendez az előjáróság.

A vármegyei Népgondozó ünnepe nagyszabású felvonulása lesz a vármegye lakosságának Szombathelyen. Különösen e hó 19. én vasárnapon, amikor Horthy Miklós kormányzó és neje is jelen lesz és amely napon a különböző vidékek népe festői népviseletben díszmenetben fog előtte felvonulni. Lesz lovas bandérium, lakodalmas menet, községi magyar ruhás nők csoportja is, mely Sopronban is méltó feltűnést keltett.

Különvonat Szombathelyre. Vasvármegye Népgondozó Szövetsége szeptember 19-én és 20-án rendezi nagy ünnepét Horthy Miklós kormányzó fővédnöksége alatt. Az ünnepség első napján minden vonalon különvonatok közlekednek, amelyek erősen mérsékelt áron viszik az ünneplőket Szombathelyre s onnan vissza.

50 kilo fehér kockacukrot kaphat 10 koronáért, aki a Vasvármegye Népgondozó Szövetsége sorsjegyből vásárol. Huzás szeptember 20-án. Főnyeremények: 50 kilo kockacukor, 50 kg. kristálycukor, 100 liter petroleum, 100 kgr. só. 1000 nyerevény. A legkisebb nyerevény értéke is legalább kétszerese a sorsjegy értékének.

Verhasbetegség van terjedőben Dunántul. Szombathelyen is már több súlyos megbetegedés történt. Székesfehérvérről és Nagykanizsán már járvánnyá fajult.

Hasba lőtt csempész. Egy Mandl nevű ismert csempész rosszul járt pénteken hajnalban a határon. Egy rakomány tejfát akart átsempészni és mert a határőrök figyelmeztetésére meg nem állt, utanalőttek. Hasát lőtte át a golyó. Élevesélyes sérülésével Kőszegre hozták be és innét Szombathelyre irányították, hol műtétet végeznek rajta. Még sem fog eljeseztő hatással lenni. Nagyon sok a csempész és kevés a lövés.

Közérdekű hírek.

A botbüntetés törvényét a héten tárgyalta a nemzetgyűlés. Számos felszólalás volt ellene, különösen a kiszabásról részéről, de a többség több szakaszban engedélyt adott a törvény elfogadására. Nagy derűtséget keltett, hogy a szavazás eredménye 25 szótöbbség volt, tehát az első huszonötöt maga a törvény kapta.

Foiskolai törvényt tárgyal a nemzetgyűlés. Haller közoktatásiügyi miniszter hosszabb beszédben fejtegette a tanszabadság káros voltát. Védelmet kíván biztosítani a magyar nemzeti intelligenciának. Az nem antiszemitizmus, ha a főiskolai hallgatók létszámát keresztény szellemben arányosítják. Különösen az orvosi pályán vált túrnevelémmé a zsidóság túlzott számaránya. A létszámmegállapítást a miniszter fogja megállapítani, a felvételeiről az illetékes tanári kar fog határozni. A javaslatnak nagy többsége van.

Uj lisztrondelet jelent meg az árakra és a kiörlésre nézve. A nullás liszt a jövőben 40, a főző 10, a kenyérliszt 2 korona lesz. A kiörlés aránya továbbra is 80 %.

Penzkicsereles lesz a legközelebbi hetekben. Az összes bankjegyeket s a postapénzt is egységes államjegyekre fogják kicserélni. A miniszter kijelentése szerint minden levonás nélkül.

A közepiskolákra nézve rendeletet adott ki a közoktatásiügyi miniszter, mely a gyorsírást kötelező tantárggyá teszi és társadalomtudományi és gazdasági tantárgyakat ír elő, minek folytán a tanórák számát szaporítja.

A MOVE-t védelemben vette a nemzetgyűlésen a honvédelmi miniszter, megcáfolva a az ott Gömbös Gyula elnök ellen elhangzott súlyos vádak.

A dohányárakat ismét felemeltek. Átlag 100 %-kal lesz drágább minden fajtája a dohánynak szivarnak és cigarettának.

Csehország és Jugoszlávia „kis antant” elnevezés alatt szövetséget kötött, melynek élén határozottan Magyarország ellen irányul. Gróf Bethlen István a bécsi Presseben ez alkalommal cikket közöl, melyben kifejti, hogy ennek a szerződésnek csak Csehország fogja hasznát látni, Jugoszlávia pedig a rövidebbet húzza. Bethlen véleménye szerint Ausztria és Románia nem fog hozzájuk csatlakozni, mert ez összeférhetetlen volna érdekeikkel. Átmenetileg sikerülhetne ugyan, hogy az osztály- és pártpolitikát a nép érdekei fölé lehetne helyezni s a népet arra kényszeríteni, hogy nyilvánvaló érdekeivel ellenkező politikát folytasson, a kijózanodásnak azonban be kell következnie. A cseh Banesch felkapta a nagyszláv gondolatot, de a mögött már nincs igazi orosz érdek. Orosz szempontból a nagyszláv gondolat már megtette kötelességét, ma már üres frázis és Baneschnek alkalmas eszköz arra, hogy könnyen hívő államokat és népeket a cseh imperiaлизм szolgálatába állítson. A francia sajtó is élénken foglalkozik a kettős szövetséggel, mely ott nem keltett épületes hatást, mert nem tartják alkalmasnak Európa békéjének biztosítására. Francia vélemény szerint a mostani esetben a legkedvezőbb ellenszer az volna, ha Lengyelország, Románia és Magyarország között szövetség megkötését kezdeményeznék.

A budapesti kereskedelmi kamara túlnyomó többséggel újból Szávay Gyula értékes személynét ültette a főtitkári székbe. Próbáltak ellene tülekedni és nagy választási agitáció előzte meg a tegnapi délutáni választást, mely fényes megeredmelt győzelemhez juttatta ezt a kipróbált nagytehetségű szakembert.

Lengyelország és Oroszország között jövő héten a békekötés várható.

Konstantinápolyt Berlinbe érkezett hírek szerint görög csapatok szállták meg.

Az orosz vörös hadsereg ellenoffenzívát indított a lengyel csapatok ellen, de a végső kísérlete is kudarcra végződött. A lengyelek előnyomulása bár meglassult, de feltartóztathatatlannul halad előre. Most már engedékenyebbek a bolsevikok s a megszakított minski béketárgyalásokat jövő héten Rízában folytatják lengyel feltételek alapján.

Az Oroszországból visszatért munkásdelegáció észlelt tapasztalatairól jelentését most tette közzé. Ez szigorú bírálata a szovjetrendszernek. Az egyéni szabadság, — írja — a szó lasszabadság és gondolat szabadság szigorúan korlátozva van. A legjelentősebb fegyveléssel szervezték meg a munkát. A bizottság benyomása az, hogy Oroszországot nem sikerült a szocializmusnak megnyerni, csupán passzíve tűri a szovjet törvényhozását, de távol áll attól, hogy ellenforradalmi befolyásoktól mentes legyen. Ez a mi nyelvünkön annyit jelent, hogy az orosz szovjet bukása csak rövid idő kérdése.

A lengyelek újabb győzelme. Miután az északi fronton a második esete is a lengyelekre nézve kedvező eredménnyel végződött, kérdés, hogy az oroszok a déli fronton folytatják-e harcukat, mert a lengyeleknek északon levő nagy ereje felszabadult és így a déli front megerősítésére küldhető. Oroszországi hírek szerint az oroszok minden csapatukat a lengyel fronton vonják össze, sőt a pétervári helyőrség legnagyobb részét oda irányították. Jelenleg oroszok és lengyelek arról tárgyalnak, hogy mely városban jöjjenek össze megbízottjaik a békefeltételek megállapítása végett.

Negyedik osztály a vasuton. Mivel az államvasutakon a tarifaemelés óta a III. osztályok túlszűfoltak, a vasuti igazgatóság — mint már jeleztük — elhatározta, hogy a közeljövőben IV-ik osztályt fog beállítani.

A penzintézetek a hivatalos lap mai számában közölt kormányrendelet értelmében kötelesek zárolni az 1918. október 31.-én 1919. augusztus 8-ig bezárólag betétkönyvre, folyószámlára vagy letétre elhelyezett minden olyan készpénzt, amelyekre az a gyanu, hogy az állampénztártól, valamely közhatóságtól vagy törvényes renekekezéstől jogtalanul vonattak el.

Sport.

A Szombathelyi MÁV. „Haladás” Sport Osztály ígért és lekötött I. csapata helyett az Ib. csapat mérkőzött mult vasárnap a helybeli MOVE Sportegylet I. csapatával. Egész mérkőzés alatt Kőszeg volt fölényben, de a nagy szél s a helyzetnek ki nem aknázása miatt az eredmény várakozáson alul maradt. Egy vitás, de a bíró által megítélt goal miatt a MÁV. le akart vonulni a pályáról, de sikerült kapitányukkal a játék továbbfolytatása érdekében megegyezni s a mérkőzés ezután minden zavaró incidens nélkül folyt le. Eredmény 2:1 Kőszeg javára, ami azonban a két csapat erőviszonyának nem felel meg, mert Kőszeg jobb eredményt mutathatott volna fel. — Madélután 1/2 3 órai kezdettel a Szombathelyi Sport Egylet I. mérkőzik a helybeli MOVE Sportegylet I. csapatával. A mérkőzést szövetségi bíró vezeti. Jövő vasárnap pedig a helybeli vasi zlj. mérkőzik a K. M. S. I. csapatával. —or.

Mézet, diót

minden mennyiségben megveszek.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó

egy mahagoni hárszoba-berendezés
Cím a kiadóhivatalban.

Elsőrendű szena

bármily mennyiségben kapható. Előjegyzések Király-ut 102. szám alatt vétetnek fel.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Ma vasárnap, szept. 5-en:

A Gaumont francia filmgyár attrakciója!

J U D E X.

III. rész: A halott kéz.

Kalandtörténet 4 felvonásban, főszerepben a franciák legkedveltebb film sztárja RENE GRESTE.

Szerdán, szeptember hó 8-án:

Utolsó tördőfés.

Joe Deeb ausztráliai kalendja 4 felvonásban, a főszerepben Carl Auen.

És a kíséreműsor.

Egy szép tenéhszobika,

1 3/4 éves, eladó Katalin Józsefnél Lukács háza.

Egy Schubert korabeli

Biedermayer zongora

eladó. Megtekinthető Hesz-e Károly hangszer-üzletében (Király ut).

Fehér és színes cementlap

minden nagyságban és mennyiségben kapható Kaffenzál-utca 3.

A Szabónegyven

ma vasárnap kedvező idő esetén cigányzene.

Mindenféle

villanyos berendezéseket,

javításokat és teljes malomvilágítási berendezéseket rézanyagból gyorsan és jutányos árban eszközölök. Motor- és dynamó-tekercselések elvállaltatnak.

Teljes tisztelettel

Kiss Elemér

villanyszerelési vállalkozó
KŐSZEG, Várkör 88. sz.

Vidéki kereskedők legjobb bevásárlási helye

ALPÁR és ALPÁR norinbergi és diszmű-
áru nagykereskedés.

Budapest, VII. Károly-körút 1. Telefon: J. 129-99.
Állandó raktár: gallérszoritó, email bröss és fátyl-
csat, fésűáru, tüáru, dohányzócikkek, valamint ciga-
rettahévely, papír stb.

VISZKEZTEG

rüh, sömör, gyógykezelésére jó hatású szer
a szagtalan és kellenos Hlatu Gerő-féle

BORÓKA-KENŐCS.

Ára 15, 25, 40 kor. Hozzávaló Borókaszáppan
22 kor. — Kapható minden gyógyszerertárban. —
Készíti: Hunnia gyógyszerész laboratorium
B Budapest, IX. ker. Ráday-utca 12. sz.